

Aan gemeenteraad en college van B&W
Gemeente Hilversum

Hilversum, 11 april 2023

Betreft: zienswijze van vereniging De Groene Meren op Ontwerp Omgevingsvisie 2040 Hilversum

Geachte raad, geacht college,

Vereniging De Groene Meren behartigt de belangen van de leden met betrekking tot onder meer de leefbaarheid en het groene karakter van de omgeving van Willibrorduslaan en hun individuele onroerende zaken. Wij treden op namens de eigenaren van de woningen gelegen aan Willibrorduslaan 1 t/m 131 oneven. De vereniging vertegenwoordigt 62 leden en heeft uitsluitend betalende leden.

De Willibrorduslaan ligt aan de rand van de wijk Kerkelanden, regio Zuidwest.

De vereniging heeft zich de afgelopen jaren op diverse manieren ingespannen voor het participatietraject ten behoeve van de op te stellen Omgevingsvisie 2040. Zo hebben diverse leden meegewerkt aan de straat enquêtes en hebben leden deelgenomen aan de wijk sessie Zuidwest. Ook zijn er diverse ideeën door onze leden ingediend en zijn beide Stadsgesprekken bijgewoond.

Door de grote betrokkenheid van de leden van onze vereniging bij het participatietraject heeft ook de Ontwerp Omgevingsvisie 2040 onze aandacht.

Teleurgesteld constateren wij dat, ondanks onze grote inspanningen, de opbrengst van de participatie niet herkend wordt in het Ontwerp. Mede door het veelal ontbreken van (concrete en toetsbare) richtinggevende normen zien we de opbrengst niet geborgd in het Ontwerp.

Bovendien worden de wel gemaakte keuzes niet gerelateerd aan de participatieopbrengst en er wordt niet beargumenteerd waarom afwijken nodig is volgens de gemeente.

Het wekt, kortom, de indruk dat de participatieopbrengst aan de kant geschoven is.

Daarom dient de vereniging hierbij haar zienswijze op het Ontwerp in, specifiek op de voor ons meest van belang zijnde onderwerpen.

1. (geen) Hoogbouw

In het Ontwerp wordt verwezen naar de Structuurvisie 2030. Toegestane bouwhoogten worden daaruit overgenomen maar ook opgerekt. Er wordt bovendien vermeld dat deze bouwhoogten niet dogmatisch worden toegepast door de gemeente; de ruimte is dus eigenlijk niet nodig maar wordt desondanks wel gegeven aan zichzelf.

Dit alles staat haaks op o.a. de participatieopbrengst.

Overwegende dat:

- in het Stadsgesprek op 12 mei 2022 de toenmalige wethouder Floris Voorink, verantwoordelijk voor het participatietraject en deze geheel inhoudelijk meegemaakt hebbend, aangegeven heeft het volgende college en de volgende raad te adviseren om als maximale bouwhoogte 5 á 6 bouwlagen op te nemen in de Omgevingsvisie 2040. Dat zou recht doen aan de mening van de Hilversumse samenleving
- leden van onze vereniging hebben meegedaan als enquêteurs op straat en zelf ook constateerden dat het merendeel van de geïnterviewden aangaf Hilversum graag als tuinstad

- te willen behouden en hoogbouw beperkt zou moeten worden tot een zo klein mogelijk aantal locaties en zo laag mogelijk tot maximaal aan de boomgrens
- geschreven staat op pagina 76 van het Ontwerp: "In de praktijk zien we dat we daarmee in Hilversum niet dogmatisch omgaan, maar dat we zorgvuldig kijken naar wat nodig en passend is, ook in relatie tot het gekoesterde "illusielandchap".
  - geschreven staat op pagina 76 van het Ontwerp dat de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit al eens 5 á 6 bouwlagen als 'passend' voor Hilversum heeft geadviseerd
  - gezegd is in het Stadsgesprek op 9 maart 2023 door Jan Willem Tap namens de gemeente dat er geen hoogbouw gewenst is, maar dat gekeken zal worden of en waar er 1 á 2 bouwlagen op bestaande 2 of 3 bouwlagen bij kunnen. En dat er géén skyline als Rotterdam komt
  - de participatieopbrengst helder aangeeft dat de samenleving géén hoogbouw wenst

Ons voorstel is daarom:

- definieer hoogbouw expliciet als: 'hoger dan 5 bouwlagen / boven boomgrens / hoger dan 20 meter'
- normeer dat geen hoogbouw mag worden gerealiseerd, behoudens:
- enige hoogbouw blijft beperkt tot 'rondom OV knooppunten, op campussen, in de spoorzone, Media Park, Arenapark en op plekken waar al stevige hoogte is'.
Daarbij de richtinggevende normen:
  - o als maximale bouwhoogten gelden:
    - rondom OV knooppunten 30 meter
    - in de spoorzone 30 meter
    - op campussen 25 meter
    - Media Park 25 meter
    - Arenapark 25 meter
    - Kerkelanden 25 meter en dan alleen in de directe nabijheid van bestaande hoogbouw
    - op andere plekken waar al stevige hoogte is: minimaal 10 meter lager dan de bestaande hoogbouw
  - o dat in wijken hooguit alleen in de directe nabijheid van de bestaande hoogbouw en in afstemming met inwoners van de wijk gekeken kan worden naar passende hoogbouw
  - o dat aan geen enkele rand van Hilversum boven de boomgrens gebouwd mag worden in verband met het behoud van het illusielandchap en een kwalitatief goede overgang van stad naar platteland/natuur
  - o dat voor de wijk Kerkelanden met historisch besef terugbrengen dan wel behouden van het oud cultuur historisch landschap voorwaarde is
- geen enkele verwijzing naar de Structuurvisie 2030 op te nemen; deze komt te vervallen en verwijzing zal alleen maar verwarring veroorzaken

2. (fiets)Rondje Hilversum

In de Ontwerp Omgevingsvisie 2040 wordt op pagina 52 gesproken over een Rondje Hilversum waarbij een stukje in de wijk Kerkelanden ontbreekt. Dat is vreemd, want het fietsrondje kan gewoon via de fietsknooppuntroute vervolgd worden. Hier inspelen op een nog aan te leggen stukje heeft in onze ogen geen enkele zin. Het Rondje is immers goed te vervolgen.

Eerder, in december 2022, is het Programma Groen Hilversum 2040 vastgesteld waarin indirect een verwijzing wordt gemaakt naar hetzelfde ontbrekende stukje. In 2010 is er al eens serieus gekeken naar het oplossen van deze onderbreking, maar werden er veel uitdagingen gezien in de toen geschetste oplossing. In de Ontwerp Omgevingsvisie 2040 en het Programma Groen Hilversum 2040 blijft alles open voor interpretatie. Wij willen graag een concreet voorstel doen hoe het Rondje Hilversum definitief rondgemaakt kan worden opdat daar geen toekomstig ontbrekend stukje meer zal zijn.

Overwegende dat:

- in de Ontwerp Omgevingsvisie 2040, pagina 52, een plaatje van het Rondje Hilversum is opgenomen
- dit Rondje stopt ter plaatse van de kruising tussen de Raaweg en het fietspad richting de sportvelden, en weer verder gaat bij het stoplicht op de kruising Vreelandseweg en de brug naar 's-Graveland
- in het document Programma-Groen-Hilversum-2040 op pagina 80 hetzelfde gebied wordt aangemerkt als "Zoekgebied voltooiën Rondje Hilversum"
- in het document Uitvoeringsprogramma-Programma-Groen-2023-2026 op pagina 19 een schets is opgenomen van het maken van een natuurverbinding Raabos-Raaweg waarin een suggestie lijkt te zijn aangebracht voor een fietspad direct langs de sloot langs de sportvelden
- vereniging De Groene Meren in 2010 is gaan fietsen met de toenmalige wethouder
- daarbij geconstateerd is dat het niet haalbaar is om het ontbrekende stukje over niet-Hilversumse grond te laten lopen
- destijds een bestuurlijke toezegging is gedaan dat het ontbrekende stukje van het Hilversumse Rondje niet over grond van een andere gemeente zal worden aangelegd
- het grondgebied van gemeente Wijdmeren aldaar agrarische bestemming heeft
- bij het toch aanleggen van het stukje fietspad op grondgebied van gemeente Wijdmeren een verstoring van de ecologische relatie aan de kant van N201 optreedt
- bij het toch aanleggen van het stukje fietspad op grondgebied van gemeente Wijdmeren de privacy van omwonenden wordt aangetast
- bij het toch aanleggen van het stukje fietspad op grondgebied van gemeente Wijdmeren deze gemeente, diverse private terreinen en diverse boerengronden betrokken zijn wat onderhandelen complex maakt
- het aanleggen van het stukje fietspad op grondgebied van gemeente Wijdmeren kostbaar is en deze kosten niet in verhouding staan tot het beoogde resultaat

Net als de toenmalige wethouder zien wij het aanleggen van het ontbrekende stukje van het Rondje Hilversum op grondgebied van gemeente Wijdmeren niet als logisch en niet als haalbaar.

In onderstaande afbeelding is een deel van het Rondje aangegeven door de lijn met rondjes. Het totale Rondje is opgenomen in het Ontwerp op pagina 52. De onderbreking is zichtbaar. Wij zien het tracé over de groene lijn als logische en haalbare optie voor het rondmaken van het Rondje. Deze groene lijn is onderdeel van het "fietsknooppunten netwerk" en past naadloos in het Rondje Hilversum, geheel over Hilversums eigen grondgebied.

Wij verzoeken u het Rondje Hilversum conform afbeelding 'compleet' te maken in de Omgevingsvisie 2040.

Tevens verzoeken we u bij eventuele toekomstige plannen met betrekking tot fietsroutes buiten het grondgebied van Hilversum het aan Hilversum grenzende stukje grondgebied van gemeente Wijdemerem dat 'parallel' loopt aan het genoemde stukje van de fietsknooppuntenroute definitief buiten planvorming te houden.

3. Duurzaamheid / energie

Het Ontwerp is te weinig ambitieus op duurzaamheid in verhouding tot de wensen uit de samenleving zoals opgehaald met de participatie.

- A. In het licht van gewenste duurzame energietransitie doen wij hierbij een concrete suggestie voor meer haalbare ambitie: neem op dat in 2040 alle wijken voorzien zijn van Smart Energy Hubs, te beginnen in de wijk Kerkelanden. Mede omdat in deze wijk een bedrijventerrein is gelegen. We verzoeken u om deze concrete maatregel als 5^e toe te voegen in de Omgevingsvisie 2040 op pagina 85.

Ter toelichting:

Smart Energy Hubs maken optimaal gebruik van lokale duurzame energie en zorgen voor regie over de opwek, de opslag en het verbruik. Daarbij is het ook mogelijk om directe verbindingen te leggen tussen verschillende soorten duurzame energie én met gebruikers van groene stroom. Zo geven Smart Energy Hubs een impuls aan duurzame, betrouwbare en betaalbare oplossingen voor de energietransitie.

In Smart Energy Hubs komen diverse energiestromen samen in een decentraal netwerk, dat de opwek, de opslag en het verbruik steeds in een onderlinge balans brengt. De lokale uitwisseling van duurzame energie voorkomt dat het gereguleerde elektriciteitsnet wordt overbelast. Daarnaast legt een decentrale oplossing de basis voor een duurzame energievoorziening voor ondernemingen,

vervoer en de gebouwde omgeving – zonder dat daarvoor extra netaansluitingen of netverzwaringen nodig zijn.

Smart Energy Hubs maken het mogelijk om de energie van zon- en wind te gebruiken voor nabijgelegen winkelcentra, parkeerterreinen, verzorgingsplaatsen, bedrijvenparken en andere locaties met elektrische laadvoorzieningen. Daarnaast is de infra inzetbaar voor centrale (snel)laadpleinen op bedrijventerreinen of winkelcentra.

In diverse steden is een Smart Energy Hub inmiddels een onderdeel van smart city initiatieven. Er wordt bijvoorbeeld gewerkt aan overslagpunten op bedrijventerreinen langs de randen van de stad, waardoor elektrisch vervoer ruim baan krijgt in de woongebieden. De combinatie van decentrale infrastructuur en een continue monitoring en sturing van de energiestromen in het gebied zorgt voor een evenwichtig en toekomstbestendig energiesysteem.

Hierbij kan de ontwikkeling van een decentraal netwerk, waarbij duurzame opgewekte lokale energie ook weer lokaal afgezet worden een belangrijke bijdrage leveren. Energie moet meer lokaal opgewekt worden én gebruikt worden, voor een efficiënt en betaalbaarder gebruik van het elektriciteitsnetwerk.

- B. Een andere concrete maatregel om zowel slim om te gaan met energie als verhoging van de veiligheid, is het aanbrengen van slimme verlichting op het fietspad gelegen aan de Raaweg en de sportvelden.
Ook deze maatregel zien we graag opgenomen in de Omgevingsvisie 2040.

4. Verkeersveiligheid Kerkelanden

De veiligheid van de verkeersader Kerkelandenlaan laat fors te wensen over. De recent aangebrachte verkeer remmende maatregelen dragen bepaald niet bij aan de veiligheid: massaal worden deze ontweken door automobilisten door op het midden van de weg te gaan rijden.

Wij verzoeken u om onderstaande concrete maatregelen op te nemen in de Omgevingsvisie 2040, dan wel in de Uitvoeringsplannen Mobiliteit:

- verlaag de toegestane snelheid naar 30 km/uur
- pas consequent handhaving toe

5. Klimaatadaptatie / wateroverlast

Op pagina 83 worden enkele plekken genoemd waar regelmatig sprake is van wateroverlast.

Wij verzoeken u om de wijk Kerkelanden daaraan toe te voegen omdat zich ook daar bovengemiddelde problemen bij hevige regenval voordoen. Wij verwijzen als voorbeeld naar de situatie op 12 juli 2019 toen Kerkelanden volstrekt ondergelopen was en daarmee het nationale journaal haalde.

Als concrete maatregel zien wij mogelijkheden om een wateropslag te creëren in de aangrenzende natuurgebieden.

Dat zien wij graag opgenomen in de Omgevingsvisie 2040.

6. Niet bebouwen van het vliegveld

Tijdens het Stadgesprek op 9 maart 2023 is door de gemeente tot twee keer toe uitdrukkelijk gezegd dat het vliegveld niet bebouwd gaat worden.

Wij hechten er aan dat dit ook expliciet in de Omgevingsvisie 2040 wordt vastgelegd.

Wij zien graag een ontvangstbevestiging tegemoet, alsmede uw inhoudelijk reactie op onze zienswijzen.

Met vriendelijke groet,

J. J.M. de Vries
voorzitter